

VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

SPRENDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2023 m. birželio 9 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Jovitos Einikienės, Sauliaus Jakaičio (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas) ir Faustos Vitkienės, sekretoriaujant Kristinai Račkauskaitei, dalyvaujant pareiškėjos atstovui Petriui Grigaliui, atsakovės atstovui (vadovui) Audriui Nakui, viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka (nuotoliniu būdu) išnagrinęjo administracinę bylą pagal pareiškėjos Lietuvos radijo ir televizijos komisijos prašymą atsakovei viešajai įstaigai „Ekspertai.eu“ dėl neteisėtos veiklos nutraukimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

1. Lietuvos radijo ir televizijos komisija (*toliau – ir Komisija*) pateikė teismui prašymą nutraukti atsakovės viešosios įstaigos (*toliau – ir VŠĮ*) „Ekspertai.eu“ valdomo *YouTube* kanalo „ekspertai.eu“, kuriame neteisėtai teikiamos užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos, veiklą.

Nurodo, kad Komisija 2022 m. spalio 6–7 d. atliko stebėseną ir nustatė, kad naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platforma *YouTube* kanale „ekspertai.eu“ Lietuvos Respublikos vartotojams yra teikiamos užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos nepranešus apie tai Komisijai, taip pažeidžiant Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo (*toliau – ir Įstatymas*) 33 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Paaiškina, kad stebėsenos metu buvo nustatyta, kad dalijimosi vaizdo medžiaga platformoje *YouTube* kanalo „ekspertai.eu“ (<https://www.youtube.com/c/ekspertaiTV>) pagrindinė veikla – programų žiūrėjimo paslauga, kurioje audiovizualinis turinys vartotojui teikiamas be registracijos, bet su galimybe prenumeruoti kanalą ir gauti informaciją apie naujausią turinį. *YouTube* kanale „ekspertai.eu“ programų rodymas yra esminis minėto subjekto teikiamos paslaugos elementas, t. y. programų žiūrėjimas yra pagrindinė galima gauti nauda užsiprenumeravus minėto subjekto teikiamą turinį. Platformos *YouTube* kanale „ekspertai.eu“ yra užtikrintas siūlomų teikti programų matomumas – skiltyje „Vaizdo įrašai“ yra pateiktas siūlomų programų sąrašas su galimybe vartotojui išsirinkti norimą programą, taip pat platformos *YouTube* kanale „ekspertai.eu“ tam tikros programos, atsižvelgiant į jų turinio tematiką, yra sugrupuotos ir pateiktos atskiruose kataloguose. Pažymi, kad VŠĮ „Ekspertai.eu“ valdo ne tik dalijimosi vaizdo medžiaga platformos *YouTube* kanalą „ekspertai.eu“, bet ir interneto svetainę www.ekspertai.eu, taip pat susirašinėjimo programėlės *Telegram* kanalą „ekspertai.eu“. Remiantis platformos *YouTube* kanalui „ekspertai.eu“ priklausančioje oficialioje interneto svetainėje

„ekspertai.eu“ pateikta informacija, platformoje *YouTube* esantis kanalas „ekspertai.eu“ priklauso VšĮ „Ekspertai.eu“; įmonės kodas 302622915; adresas: I. Kanto al. 3-103, LT-06216, Vilnius; el. p. info@ekspertai.eu. Atkreipia dėmesį, kad Komisijos 2022 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. KS-42 buvo patvirtintos Gairės dėl audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjų, teikiančių paslaugas naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platforma, kvalifikavimo ir jiems taikomų reikalavimų (*toliau – ir Gairės*), kurios nustato tam tikrus požymius, kuriems esant, asmenys, keliantys turinį į dalijimosi vaizdo medžiagą platformą (*YouTube, Facebook, TikTok* ir kt.), galėtų būti laikomi užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjais. Nagrinėjamu atveju atsakovė, valdanti *YouTube* kanalą „ekspertai.eu“, atitinka Gairių 11 punkte nustatytus esminius požymius, t. y. VšĮ „Ekspertai.eu“ vykdo ūkinę komercinę veiklą, interneto svetainėje ekspertai.eu nurodoma, kad „norėdami paaukoti *ekspertai.eu* veiklai, pinigus galite pervesti į atsiskaitomąją sąskaitą Nr. LT15 7189 9000 0970 0490, kuri yra Šiaulių banke. Taip pat galite paremti portalo *ekspertai.eu* veiklą skirdami 1.2 procento savo pajamų mokesčio VšĮ „Ekspertai.eu“; VšĮ „Ekspertai.eu“ teikia programas, kaip jos suprantamos Įstatymo 2 straipsnio 40 dalies prasme; pagrindinė atsakovės paskirtis yra teikti programas informavimo, pramogų ar švietimo tikslais; VšĮ „Ekspertai.eu“ teikiamų programų atžvilgiu turi redakcinę atsakomybę; atsakovė programą siūlo žiūrėti vartotojo prašymu ir jo pasirinktu laiku pagal siūlomą katalogą, kaip jis suprantamas pagal Įstatymo 2 straipsnio 73 dalį; VšĮ „Ekspertai.eu“ tikslinė auditorija yra plačioji visuomenės dalis ir jai daromas akivaizdus poveikis. Atsižvelgdama į minėtas aplinkybes Komisija daro išvadą, kad VšĮ „Ekspertai.eu“ dalijimosi vaizdo medžiaga platformos *YouTube* kanale „ekspertai.eu“ teikia užsakomąsias audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas ir turi apie tokios veiklos pradžią informuoti Komisiją. Nurodo, kad Komisija 2022 m. lapkričio 8 d. raštu Nr. S-478 „Dėl užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimo naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platforma“ kreipėsi į VšĮ „Ekspertai.eu“, prašydama iki 2022 m. lapkričio 22 d. pateikti jai pranešimą apie nelicencijuojamos užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimo veiklos pradžią (*toliau – ir Pranešimas*), tačiau atsakovė tokio Pranešimo Komisijai nepateikė, todėl tokia veikla Įstatymo prasme laikoma neteisėta ir Komisija turi teisę kreiptis į teismą dėl tokios veiklos nutraukimo. Komisija taip pat atkreipia dėmesį, kad VšĮ „Ekspertai.eu“ interneto svetainėje www.ekspertai.eu yra nurodyta, kad bankas „Paysera LT“ pranešė, kad VšĮ „Ekspertai.eu“ vykdo neteisėtą veiklą, taip pat yra nurodyta, jog bankas LUMINOR informavo, kad negali teikti paslaugų VšĮ „Ekspertai.eu“, nes „ekspertai.eu“ siejami su tarptautinio terorizmo rėmimu ir pinigų plovimu. Bankas LUMINOR nurodė, kad įgyvendina atitinkamas Jungtinių Amerikos Valstijų, Didžiosios Britanijos ir kitų nustatytų valstybių bei tarptautinių organizacijų taikomas sankcijas.

2. Atsakovė VšĮ „Ekspertai.eu“ atsiliepimo į Komisijos prašymą nepateikė.

3. Teismo posėdyje pareiškėjos atstovas prašymą palaikė, iš esmės nurodė analogiškus argumentus, kurie išdėstyti prašyme.

Atsakovės atstovas su prašymu nesutiko. Paaiškino, kad VšĮ „Ekspertai.eu“ *YouTube* kanale „ekspertai.eu“ jokių užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų neteikia; jie veikia laisvai savo nuožiūra visuomeniniais pagrindais. Atsakovė nėra atsakinga Komisijai, atsiskaito tik *YouTube* platformoje pagal ten galiojančias griežtas taisykles. Teigė, kad Komisija vykdo politinius užsakymus. Šiuo metu jų kanalas turi apie 19 000 sekėjų; be to, sukuriami vaizdai surenka nemažą skaičių peržiūrų. Įstaiga per 2022 m. iš savo veiklos minėtame kanale gavo apie 15 000 Eur pajamų (parama ir kt.).

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

4. Bylos nagrinėjimo dalykas – Komisijos prašymas nutraukti atsakovės VšĮ „Ekspertai.eu“ valdomo *YouTube* kanalo „ekspertai.eu“, kuriame neteisėtai teikiamos užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos, veiklą.

5. Byloje nustatyta, kad Komisija 2022 m. spalio 6–7 d. atliko stebėseną, kurios objektas – platformos *YouTube* kanalas „ekspertai.eu“. 2022 m. spalio 28 d. stebėsenos akte Nr. ST-109 (*toliau – ir Stebėsenos aktas*) užfiksuotos šios stebėsenos metu nustatytos aplinkybės: 1) platformoje *YouTube* kanalo „ekspertai.eu“ (<https://www.youtube.com/c/ekspertaiTV>) pagrindinė veikla – programų žiūrėjimo paslauga, kurioje audiovizualinis turinys vartotojui teikiamas be registracijos, bet su galimybe prenumeruoti kanalą ir gauti informaciją apie naujausią turinį; platformos *YouTube* kanale „ekspertai.eu“ programų rodymas yra esminis minėto subjekto teikiamos paslaugos elementas, t. y. programų žiūrėjimas yra pagrindinė galima gauti nauda užsiprenumeravus minėto subjekto teikiamą turinį; 2) platformos *YouTube* kanale „ekspertai.eu“ yra užtikrintas siūlomų teikti programų matomumas – skiltyje „Vaizdo įrašai“ yra pateiktas siūlomų programų sąrašas su galimybe vartotojui išsirinkti norimą programą, taip pat platformos *YouTube* kanale „ekspertai.eu“ tam tikros programos, atsižvelgiant į jų turinio tematiką, yra sugrupuotos ir pateiktos atskiruose kataloguose; 3) platformos *YouTube* kanale „ekspertai.eu“ yra teikiamos nelinijinės audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos, t. y. vartotojas pagal siūlomą vaizdo įrašų sąrašą turi galimybę pats pasirinkti norimą programą bei jos žiūrėjimo laiką; 4) remiantis platformos *YouTube* kanale „ekspertai.eu“ pateikta informacija, minėtas kanalas buvo sukurtas 2013 m. ir turi 16,1 tūkst. prenumeratorių; 5) remiantis platformos *YouTube* kanalui „ekspertai.eu“ priklausančioje oficialioje interneto svetainėje *ekspertai.eu* pateikta informacija, platformoje *YouTube* esantis kanalas „ekspertai.eu“ priklauso VŠĮ „Ekspertai.eu“; įmonės kodas 302622915; adresas: I. Kanto al. 3-103, LT-06216, Vilnius; el. p. info@ekspertai.eu.

Stebėsenos akte taip pat nurodyta, jog atlikus platformos *YouTube* kanalo „ekspertai.eu“ tyrimą nustatyta, kad naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platforma šiame kanale Lietuvos Respublikos vartotojams teikiamos užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos, todėl, pagal Įstatymo 33 straipsnio 1 dalį, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjai prieš pradėdami šią veiklą privalo apie tai pranešti Komisijai, o paslaugas šie asmenys gali teikti kitą dieną nuo atitinkamo Pranešimo pateikimo Komisijai dienos arba nuo pranešime nurodytos dienos, jeigu ši diena yra vėlesnė nei Pranešimo pateikimo Komisijai diena.

Stebėsenos akte dar pažymėta, kad joks asmuo Transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. IV-281 (*toliau – ir Taisyklės*), nustatyta tvarka nėra pateikęs Komisijai pranešimo apie užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimo veiklą platformos *YouTube* kanale „ekspertai.eu“.

6. Komisija 2022 m. lapkričio 8 d. raštu Nr. S-478 „Dėl užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimo naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platforma“ kreipėsi į VŠĮ „Ekspertai.eu“, prašydama iki 2022 m. lapkričio 22 d. pateikti Komisijai pranešimą apie nelicencijuojamos užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimo veiklos pradžią, užpildant Komisijos 2015 m. rugsėjo 9 d. sprendimu Nr. KS-167 patvirtinto Informacijos apie veiklą teikimo aprašo (*toliau – ir Aprašas*) 6 priedą. Prie minėto rašto buvo pridėta Stebėsenos akto kopija. Tačiau VŠĮ „Ekspertai.eu“ Komisijai pranešimo apie nelicencijuojamos užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimo veiklos pradžią nepateikė.

7. Atsižvelgusi į tai ir vadovaudamasi Įstatymo 48 straipsnio 1 dalies 16 punktu, 5 dalies 2 punktu bei 20 dalimi, Komisija kreipėsi į teismą su prašymu nutraukti VŠĮ „Ekspertai.eu“ valdomo *YouTube* kanalo „ekspertai.eu“, kuriame neteisėtai teikiamos užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos, veiklą.

8. Įstatymo 2 straipsnio 41 dalyje įtvirtinta, kad programa – tai savarankiškų savo turiniu ir struktūra garsų ir (arba) judančių vaizdų visuma, sudaranti atskirą paslaugų teikėjo nustatyto programų tvarkaraščio arba katalogo vienetą, nepriklausomai nuo jo trukmės (vaidybinis filmas, vaizdo klipas, sporto ar kitoks renginys, situacijų komedija, dokumentinis filmas, programa vaikams, originalus dramos kūrinys, anonsas, pokalbių programa, žinių programa ir kt.).

Įstatymo 2 straipsnio 10 dalis nustato, kas yra audiovizualinės žiniasklaidos paslauga – televizijos programų transliavimas, užsakomoji audiovizualinės žiniasklaidos paslauga, komercinių audiovizualinių pranešimų skelbimo paslauga, kai tokių paslaugų ar nuo jų atsiejamos dalies

pagrindinis tikslas elektroninių ryšių tinklais visuomenei teikti (perduoti) programos informavimo, pramogų ar švietimo tikslais ir už kurias redakcinė atsakomybė tenka šių paslaugų teikėjui, vykdančiam ūkinę komercinę veiklą. To paties straipsnio 74 dalis nustato, kad užsakomoji audiovizualinės žiniasklaidos paslauga – tai audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjo teikiama nelinejinė audiovizualinės žiniasklaidos paslauga, skirta programoms žiūrėti vartotojo prašymu ir jo pasirinktu laiku pagal audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjo siūlomą katalogą. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos teikėjas – asmuo, kuris teikia audiovizualinės žiniasklaidos paslaugą, sprendžia, kokia tvarka pateikiamas jos turinys, ir kuriam tenka redakcinė atsakomybė už šios paslaugos turinio parinkimą (2 straipsnio 11 dalis).

Tam tikrus požymius, kuriems esant, asmenys, keliantys turinį į dalijimosi vaizdo medžiaga platformą, laikomi užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjais, nustato Gairės. Konkrečiai jų 11 punkte kalbama, kad galima išskirti tam tikrus požymius, kuriems esant, asmuo, keliantis turinį į dalijimosi vaizdo medžiaga platformą (*YouTube* ir kt.), galėtų būti laikomas užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos teikėju: paslaugos teikėjas vykdo komercinę veiklą, t. y. tokia veikla turėtų būti registruota mokesčių administratoriaus (VMI) registre; paslaugų teikėjas teikia programas, kaip jos suprantamos Įstatymo 2 straipsnio 40 dalies (turi būti 41 dalies) prasme; paslaugos teikėjo pagrindinė paskirtis yra teikti programas informavimo, pramogų ar švietimo tikslais; paslaugos teikėjas teikiamų programų atžvilgiu turi redakcinę atsakomybę; paslaugos teikėjas programas siūlo žiūrėti vartotojo prašymu ir jo pasirinktu laiku pagal siūlomą katalogą, kaip jis suprantamas pagal Įstatymo 2 straipsnio 73 dalį (turi būti 74 dalį); paslaugos teikėjo tikslinė auditorija yra plačioji visuomenės dalis ir jai daromas akivaizdus poveikis. Reikšmingą sekėjų skaičių turintys ir programų peržiūrų skaičių renkantys paslaugų teikėjai (kanalai) per ne trumpesnę nei 12 mėnesių laikotarpį turėtų būti laikomi užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjais, kurie pasiekia plačią visuomenės dalį.

Taip pat Gairių 12 punkte išskiriami požymiai, kai paslaugos, teikiamos per dalijimosi vaizdo medžiaga platformą, nelaikomos užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis.

9. Teisėjų kolegija, įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes bei teisinį reguliavimą, iš esmės sutinka su pareiškėjos (Komisijos) prašyme išdėstytais argumentais, kad nagrinėjamu atveju atsakovė, valdanti *YouTube* kanalą „ekspertai.eu“, atitinka Gairių 11 punkte nustatytus esminius požymius. Visų pirma, atsakovė iš esmės vykdo veiklą, iš kurios gauna pajamų; interneto svetainėje *ekspertai.eu* (skiltyje Redakcija) siūlo (prašo) paaukoti *ekspertai.eu* veiklai pinigus, pervedant į atitinkamame banke esančią atsiskaitomąją sąskaitą, taip pat skirti 1,2 proc. savo pajamų mokesčio VŠĮ „Ekspertai.eu“. Tai, kad atsakovė, kaip teismo posėdyje teigė atstovas, gauna paramą, nekeičia esmės. Akivaizdu, kad atsakovė iš savo vykdomos ir aptariamąs veiklos gauna pajamų; teismo posėdyje tai pripažino ir pats atsakovės atstovas, nurodęs, kad, pvz., 2022 m. buvo gauta apie 15 000 Eur pajamų. Antra, VŠĮ „Ekspertai.eu“ teikia programas, kaip jos suprantamos Įstatymo 2 straipsnio 41 dalies prasme. Trečia, pagrindinė atsakovės paskirtis yra teikti programas informavimo, pramogų ar švietimo tikslais. Ketvirta, VŠĮ „Ekspertai.eu“ teikiamų programų atžvilgiu turi redakcinę atsakomybę. Penkta, atsakovė programas siūlo žiūrėti vartotojo prašymu ir jo pasirinktu laiku pagal siūlomą katalogą, kaip jis suprantamas pagal Įstatymo 2 straipsnio 74 dalį. Šešta, VŠĮ „Ekspertai.eu“ tikslinė auditorija yra plačioji visuomenės dalis ir jai daromas akivaizdus poveikis. Komisijos kanalo stebėjimo metu buvo užfiksuotas 16,1 tūkstančio prenumeratorių; teismo posėdyje atsakovės atstovas patvirtino, kad kanalas šiuo metu turi apie 19 000 prenumeratorių (sekėjų), t. y. skaičius pakankamai ženkliai yra padidėjęs; be to, atstovė nurodė, kad sukuriami vaizdai taip pat surenka nemažą skaičių peržiūrų. Tad toks kanalo prenumeratorių ir peržiūrų skaičius nagrinėjamu atveju laikytinas indikatoriumi, kad atitinkamos paslaugos teikėjas gali būti priskiriamas prie užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjų, nes akivaizdu, kad jo kuriamas turinys pasiekia plačią visuomenės dalį.

10. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija konstatuoja, kad VŠĮ „Ekspertai.eu“ dalijimosi vaizdo medžiaga platformos *YouTube* kanale „ekspertai.eu“ teikia užsakomąsias audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas.

11. Atsakovės atstovas per teismo posėdį teigė, jog kanalo turinys kuriamas laisvai, niekas jam įtakos nedaro, tad atsakovė negali būti laikoma užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėja. Tačiau teisėjų kolegija pabrėžia, kad ši atsakovės nurodyta aplinkybė, atsižvelgiant į byloje nustatytus reikšmingus duomenis, nėra teisiškai reikšminga ir ji nepaneigia, jog atsakovė yra kvalifikuotina kaip užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjas pagal Lietuvoje galiojantį teisinį reguliavimą.

12. Teisėjų kolegija taip pat pažymi, kad Vilniaus apygardos teismas 2023 m. gegužės 23 d. nutartyje administracinio nusižengimo byloje Nr. AN2-141-365/2023 iš esmės esant panašioms aplinkybėms atitinkamas paslaugas teikiantį subjektą pripažino užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėju.

13. Įstatymo 33 straipsnio 1 dalis nustato, kad asmenys, norintys Lietuvos Respublikoje verstis nelicencijuojama radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo veikla, retransliuotojai, kurie radijo ir (ar) televizijos programoms retransliuoti nenaudos radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti plane numatytų radijo dažnių (kanalų), taip pat kiti asmenys, teikiantys Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjai prieš pradėdami šią veiklą privalo Taisyklėse nustatyta tvarka pranešti apie tai Komisijai. Pradėti nelicencijuojamą radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo, retransliavimo veiklą, teikti Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas šie asmenys gali kitą dieną nuo atitinkamo Pranešimo pateikimo Komisijai dienos arba nuo Pranešime nurodytos dienos, jeigu ši diena yra vėlesnė negu Pranešimo pateikimo Komisijai diena.

Taisyklių 57 punkte yra išvardytos veiklos (paslaugos), apie kurių vykdymo (teikimo) pradžią ir pabaigą privaloma pranešti Komisijai. Pagal Taisyklių 57.5 papunktį, Komisijai privaloma pranešti apie užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimą Lietuvos Respublikos vartotojams. Taisyklių 571 punkte įtvirtinta, kad apie dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikimą Komisijai pranešama Komisijos 2015 m. rugsejo 9 d. sprendimu Nr. KS-167 „Dėl Informacijos apie veiklą teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka, o 58 punkte – kad Lietuvos Respublikoje verstis nelicencijuojama radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo ir (ar) retransliavimo veikla, teikti Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete ar užsakomąsias audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas leidžiama tik Taisyklėse nustatyta tvarka pranešus apie tai Komisijai.

Pranešimų apie nelicencijuojamos radijo, televizijos programų transliavimo, retransliavimo veiklos, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos vartotojams veiklos pradžią teikimo Komisijai tvarka įtvirtinta Apraše, kurio 6 priedas nustato pranešimo apie nelicencijuojamos užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos vartotojams veiklos pradžią formą.

14. Minėta, kad VŠĮ „Eksptai.eu“ dalijimosi vaizdo medžiaga platformos *YouTube* kanale „ekspertai.eu“ teikia užsakomąsias audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas, tad ji, vadovaudamasi minėtais teisės aktais, turėjo apie tokios veiklos pradžią informuoti Komisiją. Tačiau, kaip nurodoma Stebėsenos akte, joks asmuo atsakovės vardu Taisyklėse nustatyta tvarka nėra pateikęs Komisijai pranešimo apie užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimo veiklą platformos *YouTube* kanale „ekspertai.eu“. Atsakovės atstovas teismo posėdyje šios aplinkybės neginčijo, tačiau laikėsi pozicijos, kad Pranešimo teikimas Komisijai yra nereikalingas. Tačiau tokie atsakovės atstovo argumentai yra nepagrįsti, nes, kaip anksčiau nustatyta, atsakovė turi būti kvalifikuojama kaip užsakomąsias audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas teikiantis asmuo, o tokiam asmeniui Pranešimo teikimas yra privalomas.

15. Įstatymo 48 straipsnio 1 dalies 16 punkte nustatyta, kad Komisija kreipiasi į Vilniaus apygardos administracinį teismą dėl neteisėtai vykdomos transliavimo, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete veiklos, neteisėtai vykdomo radijo ir (ar)

televizijos programų retransliavimo nutraukimo. Įstatymo 48 straipsnio 5 dalies 2 punkte nustatyta, kad Komisija turi teisę kreiptis į Vilniaus apygardos administracinę teisumą dėl transliavimo, retransliavimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete veiklos, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikimo ir kitokios neteisėtos veiklos nutraukimo, jeigu asmenys, vykdytys nelicencijuojamą radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo veiklą, teikiantys Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjai, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikėjai, taip pat retransliuotojai, kurie radijo ir (ar) televizijos programoms retransliuoti nenaudoja radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siūsti plane numatytų radijo dažnių (kanalų), pradėjo vykdyti veiklą nepranešę Komisijai šio įstatymo nustatyta tvarka.

Įstatymo 48 straipsnio 20 dalyje yra nustatyta, kad šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytais atvejais kreipdamasi į Vilniaus apygardos administracinę teisumą, Komisija pateikia teismui objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis pagrįstą prašymą dėl nelicencijuojamos transliavimo, retransliavimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikimo veiklos laikino sustabdymo ar neteisėtos transliavimo, retransliavimo, televizijos programų ar atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikimo veiklos nutraukimo ir pateikia prašymo laikinai sustabdyti nelicencijuojamą ar nutraukti neteisėtą transliavimo, retransliavimo, televizijos programų ar atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikimo veiklą faktinį ir juridinį pagrindą patvirtinančių dokumentų kopijas ir kitą būtiną medžiagą. Vilniaus apygardos administracinis teismas turi priimti sprendimą laikinai sustabdyti nelicencijuojamą veiklą ar nutraukti neteisėtą transliavimo, retransliavimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikimo veiklą arba atmesti prašymą ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo priėmimo dienos. Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimas dėl Komisijos prašymo laikinai sustabdyti nelicencijuojamą ar nutraukti neteisėtą transliavimo, retransliavimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikimo veiklą per 14 dienų nuo jo paskelbimo gali būti apeliacine tvarka skundžiamas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas apeliacinį skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos.

16. Taigi, kadangi šioje byloje nustatyta, kad atsakovė VŠĮ „Ekspertai.eu“ iš esmės vykdo neteisėtą užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimo veiklą, nes ji nustatyta tvarka apie veiklos pradžią nėra pranešusi Komisijai, tad Komisija, bendrai vertinant, turi teisę kreiptis į teisumą dėl tokios veiklos nutraukimo.

17. Tačiau teisėjų kolegija pažymi, kad kiekvienu atveju, įskaitant ir kreipimąsi į teisumą dėl minėtos veiklos nutraukimo, Komisija turi atsižvelgti ir įvertinti aplinkybes, nurodytas Įstatymo 48 straipsnio 9–11 dalyse.

Taigi, Įstatymo 48 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad Komisija, įstatymų nustatyta tvarka taikydama poveikio priemones radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojams, retransliuotojams, kitiems asmenims, teikiantiems Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikėjams, pažeidusiems šio įstatymo, Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo ar transliavimo licencijų ir (ar) retransliuojamo turinio licencijų reikalavimus, nevykdantiems Komisijos sprendimų, atsižvelgia į: 1) pažeidimo ar Komisijos sprendimo nevykdymo pavojingumą; 2) pažeidimo ar Komisijos sprendimo nevykdymo trukmę; 3) pažeidimo ar Komisijos sprendimo nevykdymo pasekmes; 4) transliuotojo, retransliuotojo, kito asmens, teikiančio Lietuvos

Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikėjo atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes. Komisija, taikydama poveikio priemones, atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis gali pripažinti ir kitas šiame įstatyme nenurodytas aplinkybes.

Įstatymo 48 straipsnio 10 dalyje nustatyta, kad atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad transliuotojas, retransliuotojas, kitas asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikėjas, padarę šio įstatymo pažeidimą ar nevykdantys Komisijos sprendimo, savo noru užkirto kelią žalingiems pažeidimo padariniams, aktyviai bendradarbiavo su Komisija tyrimo metu. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad transliuotojas, retransliuotojas, kitas asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikėjas kliudė Komisijai vykdyti tyrimą, slėpė padarytą šio įstatymo pažeidimą, tęsė šio įstatymo pažeidimą sudarančius veiksmus (Įstatymo 48 straipsnio 11 dalis).

18. Kaip matyti iš Komisijos pateiktos medžiagos, Komisija šių aplinkybių savo prašyme iš viso neanalizavo, tad visiškai neaišku, kodėl ji teismo prašo taikyti atsakovei iš esmės pačią griežčiausią priemonę, t. y. nutraukti VŠĮ „Ekspertai.eu“ veiklą.

Komisija prašyme tik formaliai atkreipė dėmesį, kad VŠĮ „Ekspertai.eu“ interneto svetainėje www.ekspertai.eu yra nurodyta, jog bankas „Paysera LT“ pranešė, kad VŠĮ „Ekspertai.eu“ vykdo neteisėtą veiklą; taip pat yra nurodyta, kad bankas „Luminor“ informavo, jog negali teikti paslaugų VŠĮ „Ekspertai.eu“, nes *ekspertai.eu* siejami su tarptautinio terorizmo rėmimu ir pinigų plovimu. Bankas „Luminor“ nurodė, kad „įgyvendinant atitinkamas Jungtinių Amerikos Valstijų, Didžiosios Britanijos ir kitų nustatytų valstybių bei tarptautinių organizacijų taikomas sankcijas“. Teisėjų kolegija pažymi, kad Komisija šių aplinkybių iš esmės neanalizavo, be to, jomis realiai nėra grindžiamas prašymas nutraukti atsakovės veiklą, o prašymas grindžiamas tuo, jog atsakovė apie savo veiklos pradžią tinkamai Pranešimu neinformavo Komisijos. Tad šios Komisijos prašyme nurodytos formalios aplinkybės, be to, visiškai neištirtos, iš esmės neturi jokios teisinės reikšmės sprendžiant klausimą dėl atsakovės veiklos nutraukimo.

19. Teisėjų kolegija pažymi, kad byloje nebuvo nustatyta nei atsakomybę lengvinančių, nei sunkinančių aplinkybių. Byloje nėra duomenų, kad atsakovė būtų kliudžiusi Komisijai vykdyti tyrimą, būtų slėpusi šioje byloje nustatytą Įstatymo pažeidimą ir pan. Nors atsakovė savo veiklą ir tęsia toliau, tačiau akivaizdu, kad ji iki šiol laikėsi pozicijos, jog pažeidimas iš viso nebuvo padarytas. Tad ši aplinkybė negali būti pripažįstama kaip jos atsakomybę sunkinanti aplinkybė.

Teisėjų kolegija taip pat pažymi, kad, visų pirma, šiuo atveju atsakovės padarytas pažeidimas, t. y. apie savo veiklos, teikiant užsakomąsias audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas, pradžią nepranešimas Komisijai, nelaikytinas ypač pavojingu. Antra, nors atsakovės pažeidimas (aptariama veikla nuo jos pradžios 2013 m.) tęsiasi pakankamai netrumpą laiką, tačiau realiai Komisija tik 2022 m. lapkričio 8 d. raštu buvo paprašiusi atsakovės iki 2022 m. lapkričio 22 d. pateikti jai atitinkamą Pranešimą. Tad nuo šio termino skaičiuojat atsakovės daromo pažeidimo trukmę, ji nėra ženkli. Trečia, byloje nenustatyta, kad atsakovės padarytas pažeidimas būtų sukėlęs kokių nors sunkių neigiamų teisinių pasekmių, Komisija net nesiremia aplinkybėmis, kad, pvz., atsakovės kuriamas turinys pažeistų teisės aktų reikalavimus, darytų asmenims neigiamą poveikį ar pan.

20. Atsižvelgusi į tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija daro išvadą, kad šiuo konkrečiu atveju atsakovei Komisijos prašomos poveikio priemonės, t. y. nutraukti veiklą, kuri iš esmės yra griežčiausia poveikio priemonė, taikymas būtų neadekvati ir neproporcinga padarytam pažeidimui. Be to, teisėjų kolegija dar pažymi, kad byloje yra duomenys, taip pat matomi teismų informacinėje sistemoje LITEKO (Vilniaus apygardos administracinio teismo 2023 m. gegužės 23 d. nutartis administracinio nusižengimo byloje Nr. AN2-141-365/2023), jog kitam subjektui – Artūriui

Orlauskui – iš esmės už analogišką pažeidimą buvo taikyta kita poveikio priemonė – įspėjimas, kuri iš esmės yra viena iš švelniausių poveikio priemonių. O nagrinėjamoje byloje Komisija teismo prašo nutraukti atsakovės veiklą, t. y. taikyti pačią griežčiausią poveikio priemonę. Komisija šios aplinkybės niekaip nepagrindė, tad kyla klausimas, ar pagrįstai atsakovė yra išskiriama iš kitų tokioje pačioje situacijoje esančių subjektų, ar ji nėra nepagrįstai diskriminuojama.

21. Atsižvelgusi į tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija daro išvadą, kad nagrinėjamu atveju Komisijos prašymas yra nepagrįstas, tad jis atmetamas (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 88 straipsnio 1 punktas, Įstatymo 48 straipsnio 20 dalis).

Teisėjų kolegija, remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 84 straipsniu, 86–87 straipsniais, 88 straipsnio 1 punktu, 132 straipsnio 1 dalimi bei 133 straipsniu, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 48 straipsnio 20 dalimi,

nusprendžia :

Pareiškėjos Lietuvos radijo ir televizijos komisijos prašymą nutraukti neteisėtą veiklą atmesti.

Sprendimas per 14 kalendorinių dienų nuo jo priėmimo ir paskelbimo dienos apeliacine tvarka gali būti skundžiamas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, apeliacinį skundą paduodant per Vilniaus apygardos administracinį teismą.

Teisėjai

Jovita Einikienė

Saulius Jakaitis

Fausta Vitkienė